

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI GRAĐANSKI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

Poslovni broj: P-9795/2019-30

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A
I
R J E Š E N J E

Općinski građanski sud u Zagrebu, po sucu toga suda Ana Ćurković Dražić u pravnoj stvari tužiteljice Snježana Jurković, OIB: 45509775861 iz Postire, Otok Brač, Pavišića Vrtli 6, zastupana po Igor Mucalo, odv. iz Zagreba protiv tuženika OTP banka d. d., OIB: 52508873833 iz Splita, Domovinskog rata 61, zastupana po Miroslav Plašćar odvjetnik iz odvjetničkog društva Žurić i Partneri d.o.o. iz Zagreba (Su 2307/18), radi utvrđenja i isplate, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene dana 08. rujna 2026., dana 30. rujna 2026.

p r e s u d i o j e

I Nalaže se tuženiku OTP banka d.d., OIB: 52508873833, da tužiteljici Snježani Jurković, OIB: 45509775861, isplati iznos od 7.861,53 EUR uvećano za zatezne kamate od 1.10.2015. pa do 31.12.2022. po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 01.01.2023. pa do 29.12.2023. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30.12.2023. pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

II Odbija se dio tužbenog zahtjeva koji glasi:

„1.Nalaže se tuženiku OTP banka d.d., Domovinskog rata 61, 21000 Split OIB: 52508873833, da tužitelju SNJEŽANI JURKOVIĆ, Pavlenski put 5 F, Zagreb, OIB: 45509775861, isplati iznos od 6.995,09 EUR uvećano za pripadajuće zatezne kamate koje se određuju od 1.10.2015. pa do 31.12.2022. po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 01.01.2023. pa do 29.12.2023. po stopi koja se određuje za svako polugodište

uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30.12.2023. pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, tekuće od 1.10.2015. do isplate, sve u roku od 15 dana.

2. Nalaže se tuženiku OTP banka d.d., Domovinskog rata 61, 21000 Split, OIB: 52508873833, da tužitelju SNJEŽANI JURKOVIĆ, Pavlenski put 5 F, Zagreb, OIB: 45509775861, isplati iznos od 12.187,73 EUR, uvećano za pripadajuće zatezne kamate koje se određuju od 1.10.2015. pa do 31.12.2022. po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 01.01.2023. pa do 29.12.2023. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30.12.2023. pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, tekuće od 1.10.2015. do isplate, sve u roku od 15 dana.

3. Nalaže se tuženiku OTP banka d.d., Domovinskog rata 61, 21000 Split OIB: 52508873833, da tužitelju SNJEŽANI JURKOVIĆ, Pavlenski put 5 F, Zagreb, OIB: 45509775861, isplati iznos od 8.271,54 EUR uvećano za pripadajuće zatezne kamate koje se određuju od 1.10.2015. pa do 31.12.2022. po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 01.01.2023. pa do 29.12.2023. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30.12.2023. pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, tekuće od 1.10.2015. do isplate, sve u roku od 15 dana. „

III Utvrđuje se da ne postoji tražbina tuženika prema tužiteljici u iznosu od 36.475,37 kn uvećane za zatezne kamate koje teku na iznos dospjele glavnice od 25.01.2016.

IV Svaka stranka snosi svoj dio troška postupka.

i riješio je

Dopušta se preinaka tužbe učinjena podneskom tužiteljice od 28.08.2026.

Obrazloženje

1. Nije među strankama sporno da je tužiteljica 10.05.2007. s prednikom tuženika (Splitska banka d.d., pravno sljedništvo nesporno) sklopila Ugovor o kreditu sa sporazumom o osiguranju zasnivanjem založnog prava broj 47338/07 (dalje u tekstu: Ugovor) solemniziran po javnom bilježniku D. Grladinović iz Zagreba (OV-4467/07) prema kojem je tuženik kao kreditor tužiteljici kao korisniku kredita odobrio kredit u iznosu od 141.600,00 CHF-a u kunsjoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju banke na dan korištenja kredita. Člankom 5 i 12 predmetnog Ugovora propisano je da kamatna stopa iznosi 4,20 % godišnje te da je ista promjenjiva, a čl 2 i 11 Ugovora obaveza tužitelja za povrat iznosa uz valutnu klauzulu u CHF. Stranke su istog dana sklopile i Dodatak I.

2. Nije sporno niti da su stranke dana 25.01.2016. zaključile Sporazum o korištenju preplate po konverziji kojim su utvrdile da postoji preplata u iznosu od 36.475,37 kn a koja je manja od 50% u odnosu na ukupni zbroj preostalih anuiteta do kraja otplate kredita, te da će se taj iznos koristiti isključivo za podmirenje budućih anuiteta, te su sklopile istoga dana i Dodatak 2 Ugovoru (također solemniziran JB Vesna Kelečić Ov 1424/16) pod uvjetima propisanim odredbama Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15), kojim je provedena konverzija odnosno tuženik je preostalu glavicu i anuitet iskazao u EUR (73.610,30 €) te sačinio novi otplatni plan.

3. Međutim, tužiteljica navodi da odredbe ZID ZPK pa tako ni Dodatka 2 ne reguliraju pitanje ništetnosti i nepoštenosti odredbi osnovnog Ugovora o kreditu u pogledu jednostrano promjenjive kamatne stope i valutne klauzule u CHF, pa time ni pitanje preplaćenih iznosa nastalih do sklapanja Dodatka uslijed ništetnosti takvih odredbi osnovnog ugovora o kreditu.

4. Presudom VTS RH PŽ-7129/13-4 od 13.06.2014., potvrđena je presuda TS Zagreb P-1401/12 od 04.07.2013., u dijelu u kojem je presuđeno da je tuženik (odnosno prednik tuženika, među ostalim bankama) u razdoblju od 10.09.2003. do 31.12.2008. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita tako što je u potrošačkim ugovorima o kreditima koristio nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenljiva u skladu s jednostranom odlukom banke, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, a koja je ništetna. Tužiteljica je zbog ništetne odredbe/i o promjenljivoj kamatnoj stopi, a onda posljedično i odluka kojima je tuženik jednostrano (bez ikakve mogućnosti na strani tužitelja da kao ugovorna strana o istom pregovara) mijenjao kamatnu stopu temeljem Odluke o kamatnim stopama tuženika, platila tuženiku više iznose dužnih kamata od onih koje je trebao platiti prema početnoj kamatnoj stopi iz Ugovora o kreditu koja je iznosila 4,20 %.

5. Tužiteljica je navedenu odredbu Ugovora o kreditu, potpisala bez mogućnosti pregovara i utjecaja na sadržaj njegovih odredbi. Takva odredba ugovora nije dovoljno objektivizirana jer nisu jasni, a ni vidljivi kriteriji za određivanje kamatne stope, već je tuženik sam sebi pridržao pravo jednostrane promjene kamatne stope. Time je tužiteljica kao korisnik kredita stavljena u neravnopravan položaj, te je na njezinu štetu uzrokovana znatna neravnoteža u pravima i obvezama, a što je suprotno načelu savjesnosti i poštenja.

6. Obzirom da je tuženik sva povišenja obveze na ime dužnih kamata učinio temeljem ništetnih ugovornih odredbi o pravu na jednostranu promjenu kamatne stope, tužiteljica je uplatom svakog povišenog mjesečnog anuiteta preplatila razliku između plaćenih kamata prema nezakonito povišenim anuitetima i kamata koje je zaista bila dužna platiti prema početno ugovorenoj kamatnoj stopi od 4,30%. U konačno uređenom zahtjevu tvrdi da je po toj osnovi tuženiku preplatila iznos od 6.995,09 €. Također navodi da je zbog u ugovor ugrađene valutne klauzule i promjene tečaja CHF u odnosu na kn preplatila tuženiku 12.187,73 €.

7. Vezano za ništetnost valutne klauzule u švicarskim francima donesena je presuda TS u Zagrebu P-1401/2012 od 04.07.2013. g. te presuda VTS RH PŽ-6632/17-10 od 14.06.2018. g. kojom je potvrđena je presuda TS u Zagrebu P-1401/12 od 04.07.2013. g. u dijelu točke. 1., 2., 3., 4., 5., 6. i 7. izreke koji glasi. Utvrđuje se da su...VII-tuženik SPLITSKA BANKA d.d. od 1. listopada 2004. do 31. prosinca 2008. g. povrijedili kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepošteno ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju - na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora nisu kao trgovci potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa su time tuženici postupali suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača....."

8. Tužiteljica ističe da sklapanjem Dodatka br. 2. Ugovora o kreditu br. 47338/07 (konverzija) sa sporazumom o osiguranju zasnivanjem založnog prava od 25.1.2016 nije uspostavljena ravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana Ugovora o kreditu, odnosno nije postignut učinak zaštite tužitelja kao potrošača budući da tužitelju nisu vraćene preplaćene kamate i razlike u valutnom tečaju koje je tuženik naplatio od tužitelja primjenom ništetnih ugovornih odredbi. Nakon konverzije razlika preostale glavnice iznosila je 8.271,54 € koju također tužiteljica zahtjeva tužbenim zahtjevom.

9. Tužiteljica pri tome ukazuje na paragraf 43 presude Suda Europske unije u predmetu C-118/17 od 14.3.2019. (Zsuzsanna Dunai protiv ERSTE Bank Hungary Zrt) u kojoj Sud Europske unije ističe da činjenica da su određene ugovorne odredbe putem zakona bile proglašene nepoštenima i ništavima te zamijenjene novim odredbama, kako bi se održao predmetni ugovor, ne može imati za učinak smanjenje zaštite zajamčene potrošačima, te na paragraf 44 u kojem Sud Europske unije ističe da je na sudu da provjeri je li navedeni nacionalni zakon, kojim su proglašene nepoštenima takve odredbe, omogućio ponovnu uspostavu, pravno i činjenično, situacije u kojoj bi se potrošač nalazio da takva nepoštena odredba nije postojala, osobito uspostavom prava na povrat koristi koje je trgovac neopravdano stekao na štetu potrošača, na temelju navedene nepošteno odredbe.

10. Pri tome tužiteljica ističe da presude Suda Europske unije imaju učinak erga omnes te tumačenje pravne norme prava EU (tj. u ovom slučaju, Direktive 93/13/EEZ o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima) postaje dio te norme i kao takvo obvezuje sve nacionalne sudove, pa tako i ovaj sud. Pravno shvaćanje Suda Europske unije iz predmeta Dunai u potpunosti je primjenjivo na ovaj predmet, jer je i u ovom slučaju zakonodavac intervenirao u ugovorni odnos između tužiteljice i tuženika putem konverzije iz Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15) („ZID ZPK“), a učinak konverzije ne smije biti nespojiv sa zahtjevima iz Direktive 93/13/EEZ i relevantne prakse Suda Europske unije.

11. Također, sklapanje Dodatka 2 ne utječe na ovaj postupak, s obzirom na to da ništetnost nastupa po samom zakonu i nastaje od samog početka sklapanja pravnog posla pri čemu ništetan ugovor ne postaje valjan ni kad uzrok ništetnosti naknadno nestane, osim u izuzetnim uvjetima koje propisuje čl.326. ZOO-a, a koji u predmetnom slučaju nisu ispunjeni (da je zabrana manjeg značaja i da je ugovor u cijelosti ispunjen).

12. Također se tužitelj referira na presudu Suda EU C-452/18, a citira bitne paragrafe: „Trebalo podsjetiti na to da, u skladu s člankom 6. stavkom 1. Direktive 93/13, države članice utvrđuju da nepoštene odredbe u ugovoru koji je prodavatelj robe ili pružatelj usluga sklopio s potrošačem prema nacionalnom pravu nisu obvezujuće za potrošača (presuda od 21. prosinca 2016., Gutiérrez Naranjo i dr., C-154/15, C-307/15 i C-308/15, EU:C:2016:980, t. 53.). – to znači, ono što je nepošteno, ne smije se primijeniti na potrošača, „za ugovornu odredbu koja je proglašena nepoštenom u načelu valja smatrati kao da nikada nije postojala, tako da ne može imati učinak u odnosu na potrošača (presuda od 21. prosinca 2016., Gutiérrez Naranjo i dr., C-154/15, C-307/15 i C-308/15, EU:C:2016:980, t. 61.). – ono što je nepošteno, takvo je od početka i ne smije imati učinak na potrošača od početka.

13. Tužitelj s obzirom na presudu i rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske (VSRH) posl. br. Rev-457/2025 od 27.5.2026. kojom je zauzet stav da: „Potrošač korisnik kredita koji je na temelju ZID ZPK/15 ugovaranjem Aneksa Ugovoru o kreditu konvertirao kredit ugovoren s valutnom klauzulom u švicarskom franku i promjenjivom kamatnom stopom u kredit s valutnom klauzulom u EUR nema pravo na utvrđenje i isplatu iznosa preplaćenih na temelju ništetnih ugovornih odredaba iz temeljnog ugovora o kreditu s ništetnom promjenjivom kamatnom stopom i ništetnom valutnom klauzulom u CHF, ali ima pravo na zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu za razdoblje od dana sklapanja temeljnog ugovora kreditu pa do utvrđenog dana prestanka obveze izvršene konverzijom kredita (30. rujna 2015.) i to u punom iznosu bez oduzimanja od preplate utvrđene u konverziji.“

14. U pogledu tuženikova prigovora radi prebijanja tužitelj ističe da je isti neosnovan jer tuženik nema nikakvu dospjelu tražbinu prema tužitelju niti je može imati budući da do današnjeg dana nije vratio tužitelju preplaćene iznose. Stoga ne postoji tuženikova protutražbina prema tužitelju, a što je osnovna pretpostavka za prijebaj. Ujedno ističe prigovor zastare u odnosu na istaknuti prigovor radi prebijanja.

15. Iz nalaza i mišljenja stalnog sudskog vještaka za financije, računovodstvo i vrijednosne papire Darka Prpića, dipl. oec. iz DARFIN d.o.o. od 26.08.2021., proizlazi da: više plaćene razlike anuiteta s osnove promjena kamatne stope iznose 52.704,62 HRK / 6.995,09 EUR; više plaćene razlike anuiteta s osnove primjene valutne klauzule u CHF iznose 91.828,46 HRK / 12.187,73 EUR; zatezne kamate na razlike u anuitetima s osnove promjene kamatne stope i primjene valutne klauzule u CHF do

dana konverzije iznose 59.232,71 HRK / 7.861,53 EUR; razlika preostale glavnice po konverziji iznosi 762.321,89 HRK / 8.271,54 EUR.

16. Ako sud smatra da tužitelj nema pravo na isplatu svih iznosa koji se zahtijevaju tužbenim zahtjevom, tužitelj zahtjeva da mu tuženik isplati iznos od 7.861,53 EUR zajedno sa zateznim kamatama uz naknadu troškova parničnog postupka.

17. U podnesku od 28.08.2026. specificira tužbeni zahtjev sukladno nalazu vještaka, na način da odvojeno potražuje isplatu glavnice, koju čini zbroj iznosa preplaćenih na temelju nepoštenih i ništetnih odredaba Ugovora o kreditu, i odvojeno isplatu zakonskih zateznih kamata obračunatih na svaki pojedini preplaćeni iznos od dana njegova stjecanja do 30. rujna 2015. kao dana sa stanjem na koji je izvršena konverzija kredita.

18. Tužitelj također napominje da u slučaju prihvata isključivo dijela tužbenog zahtjeva koji se odnosi na zatezne kamate, treba smatrati da je tužitelj s tužbom uspio u cijelosti, poziva se na obrazloženje iz odluka Suda Europske unije u predmetima C-224/19 i C-259/19 te C-714/22

19. Glede, tijeka zateznih kamata, tužitelj ističe da je tuženik bio nepošteni stjecatelj jer je tužitelju u Ugovor o kreditu nametnuo nepoštene ugovorne odredbe, pa zatezne kamate potražuje od 01.10.2015., kao dana nakon utvrđenog stanja na koji je izvršena konverzija pa do isplate.

20. U odgovoru na tužbu tuženik ističe prigovor zastare; ako bi se ovaj postupak kvalificirao kao postupak radi naknade štete, primjenjiv je zastarni rok iz odredbe članka 230. ZOO-a, koji propisuje da tražbine za naknadu štete zastarijevaju za 3 godine od kada je oštećenik doznao za štetu i za osobu koja je štetu učinila, a ako bi se ovaj postupak kvalificirao kao postupak radi povrata mjesečnih anuiteta, primjenjiv bi bio zastarni rok iz odredbe članka 226. ZOO-a koji propisuje da tražbine povremenih davanja zastarijevaju za 3 godine od dospelosti svakog pojedinog davanja. Ako bi se zbog utvrđenja ništetnosti utvrdilo da se pak radi o stjecanju bez osnove, zastarni rok je 5 godina od dana sklapanja ništavog pravnog posla. Takvo je stajalište izraženo i u sudskoj praksi Vrhovnog suda Republike Hrvatske u presudi VSRH Rev x 183/2011.

21. Tuženik osporava tužbeni zahtjev u cijelosti, osporava tužiteljevo svojstvo potrošača, nije pravno osnovano niti životno logično da se osoba sa visokom stručnom spremom poziva na utvrđenja iz Presude VTS-a tvrdeći da mu odredbe o valutnoj klauzuli ili promjenjivoj kamatnoj stopi nisu bile razumljive. Tužitelj je dužan u dokazati svojstvo potrošača .

22. Tuženik ukazuje na općepoznatu činjenicu da je 30.9.2015. godine stupio na snagu izmijenjeni i dopunjeni Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 75/09, 112/12, 143/13, 147/13, 9/15, 78/15, 102/15; dalje: ZPK) kojim je za ugovore o kreditu u CHF i u kunama s valutnom klauzulom u CHF određena obveza banaka ponuditi korisnicima kredita (potrošačima) konverziju kredita denominiranih u CHF i denominiranih u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredite denominirane u EUR, odnosno u kredite denominirane u kune s valutnom klauzulom u EUR. Svrha takve konverzije je da se položaj potrošača s kreditom denominiranim u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u EUR, a položaj potrošača s kreditom denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Dodatkom 2. Ugovora o kreditu tuženik je pristao: - na promjenu valute uz koju se veže

njegova kreditna obveza i novoutvrđena visina ugovorenih kamatnih stopa s pravnim učinkom *ex tunc*, odnosno s učinkom od dana sklapanja Ugovora o kreditu i pravnom fikcijom izjednačenosti tužitelja s potrošačem koji je od prvog dana koristio kredit s valutnom klauzulom vezanom za EUR, da se iznos eventualne preplate koristi za namirenje budućih anuiteta po EUR otplatnom planu. Prema Zakonu o izmjenama i dopunama ZPK potrošač je imao 30 dana da obavijesti banku o prihvatu konverzije i u navedenom razdoblju, sve do isteka zakonom propisanog roka za prihvaćanje konverzije, imao mogućnost provjeriti točnost izračuna konverzije.

23. VSRH je na sjednici vijeća 4.3.2020. donio rješenje Gos-1/19 (dalje : „Rješenje“) kojim daje odgovor na pitanje jesu li sporazumi o konverziji ništetni, ako bi se eventualno utvrdila ništetnost odredaba ugovora o kreditu koje se tiču valutne klauzule i promjenjive kamatne stope. Rješenje predstavlja obvezujuće pravno shvaćanje koje svi sudovi u Hrvatskoj, sukladno članku 502.n Zakona o parničnom postupku (NN 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14, 70/2019, dalje u tekstu: „ZPP“), moraju slijediti. Dakle, među strankama koje su prihvatile konverziju nastala je potpuno nova pravna osnova koja onemogućuje potrošače u ostvarivanju zahtjeva s naslova stjecanja bez osnove jer se konverzijom trajno i potpuno uređuje odnos između potrošača i banke, neovisno o odnosu stranaka iz prvotnog ugovora.

24. Nadalje tuženik smatra da odredbe ugovora o valutnoj obvezi i promjenjivosti kamatne stope nisu ništetne, iste su dopuštene temeljem čl. 22. i 26. Zakona o obveznim odnosima, a u skladu sa čl. 84. Zakona o zaštiti potrošača jasne su, lako razumljive i uočljive, te je tužitelj o istima bio u razumnoj mjeri obaviješten. Uvjeti na tržištu su se naknadno nepredvidivo izmijenili i bili su rezultat izvanrednih okolnosti za koje tuženik nije odgovoran niti je za njih mogao znati niti je na njih mogao utjecati.

25. Presuda TS Zagreb P-14012012 (dalje: Presuda) ne obvezuje Sud u ovom postupku pokrenutom zbog navodnog stjecanja bez osnove, niti u konkretnom slučaju u kojem je izvršena konverzija ugovora o kreditu sukladno ZID ZPK15. Na temelju odredbe čl. 138.a Zakona o zaštiti potrošača odluka donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete, a ne radi stjecanja bez osnove.

26. Tuženik ističe da je provedenom konverzijom cjelokupni iznos eventualne preplate već vraćen tužiteljima. Predlaže da sud uzme u obzir tzv negativne razlike. Na ročištu dana 15.01.2021. ističe prigovor radi prijeboja- ako sud utvrdi tužbeni zahtjev za isplatom osnovanim, te predlaže sudu utvrditi postojanje tražbine tuženika prema tužiteljici u iznosu od 36.475,37 kn (4.841,11€) uvećane za zatezne kamate od 25.01.2016.

27. Tuženik smatra da tužitelj nema pravni interes za vođenje ovog postupka. Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15) (dalje: ZID ZPK15) propisao je temeljno načelo i obvezu banke da potrošačima s kreditima denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF (dalje : „CHF kredit“) ponudi konverziju takvog kredita na način da položaj potrošača izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u € (dalje : „€ kredit“). Člankom 19.c ZID ZPK15 propisan je način izračuna konverzije. Prilikom izračuna konverzije na strani tužitelja utvrđena određena preplata između ukupno uplaćenih iznosa utvrđenih u € i iznosa anuiteta prema novom otplatnom planu, tužitelj i tuženik sklopili su dana 25. siječnja 2016. godine Sporazum o korištenju preplate po

konverziji kredita vezanom za CHF valutnu klauzulu. Navedenim Sporazumom tužitelj i tuženik su utvrdili da postoji preplata koja je manja od 50% u odnosu na ukupni zbroj preostalih anuiteta do kraja otplate kredit, te ugovorili da se iznos preplate koristi za podmirenje budućih anuiteta.

28. Predlaže tuženik tužbeni zahtjev odbiti u cijelosti uz naknadu troška.

29. U dokaznom postupku sud je pročitao Ugovor o kreditu od 10.05.2007. (list 13-24) Dodatak I ugovoru (list 26 spisa), otplatni plan (list 12-19), kartica po kreditu (list 20-27), pročitao je Dodatak 1 ugovoru o kreditu od 24.05.2007 (list 26-29), otplatni plan (list 41-55, 61-68), obavijest o promjeni kamatne stope (list 56-60), Dodatak 2 od 25.01.2016. Ugovoru (list 88-90), Sporazum o korištenju preplate (list 94 spisa), provedeno je financijsko vještačenje po stalnom sudskom vještaku Darko Prpić (list 213-253, 294-296 spisa), saslušana je tužiteljica kao stranka (list 337 spisa), te temeljem čl 8 i 219 ZPP utvrdio da je tužbeni zahtjev tužitelja djelomično osnovan.

30. Među strankama nije sporno sklapanje ugovora i dodatka ugovoru, nije sporno da se kamatna stopa tijekom ugovora mijenjala odlukom banke, nije sporno da se mijenjao tečaj CHF u odnosu na početni tečaj koji je postojao u trenutku sklapanja ugovora o kreditu.

31. Predmet spora je isplata više plaćene razlike anuiteta s osnove promjena kamatne stope iznose 52.704,62 HRK / 6.995,09 EUR; više plaćene razlike anuiteta s osnove primjene valutne klauzule u CHF iznose 91.828,46 HRK / 12.187,73 EUR; zatezne kamate na razlike u anuitetima s osnove promjene kamatne stope i primjene valutne klauzule u CHF do dana konverzije iznose 59.232,71 HRK / 7.861,53 EUR; razlika preostale glavnice po konverziji iznosi 762.321,89 HRK / 8.271,54 EUR te utvrđenje postojanja tražbine tuženika prema tužiteljici u iznosu od 36.475,37 kn uvećane za zatezne kamate koje teku na iznos dospjele glavnice od 25.01.2016.

32. Među strankama je sporno je li došlo do zastare zahtjeva, da li je povećani dio zahtjeva u zastari, da li je došlo do povrede prava tužiteljice kao potrošača takvom konverzijom odnosno je li se u tom smislu pojedinačno pregovaralo o odredbama o valutnoj klauzuli prema kojoj je glavnica vezana za CHF, kao i to je li došlo do preplate iznosa kreditnih anuiteta iz osnove kamata uslijed nepoštenih i ništetnih odredbi predmetnog Ugovora o kreditu.

33. U donosu na prigovor zastare stav je VSRH da je zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju nišetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavak 1. ZOO/05 (članak 104. stavak 1. ZOO/91) kao posljedice utvrđenja nišetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena nišetnost ugovora, a također se ukazuje na pravno shvaćanje Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske zauzeto na sjednici održanoj 27. svibnja 2024.: „U slučaju kad je preinaka tužbe povećanjem postojećeg tužbenog zahtjeva iz iste činjenične osnove (neprava preinaka) moguća i dopuštena (članak 190. i 191. ZPP), zastara se prekida već podnošenjem tužbe u tom postupku, odnosno do prekida zastare ne dolazi tek u trenutku preinačenja tužbe povećanjem postojećeg tužbenog zahtjeva.“

34. Sporno je također da li je tužiteljica podneskom od 28.08.2026. preinčila tužbu, i da li je takva preinaka dopuštena. Sud je preinaku dopustio jer smatra da je preinaka tužbe svrsishodna za konačno rješenje odnosa između stranka u smislu članka 190.

stavka 1. ZPP-a. Naime navedenim podneskom tužiteljica je povećala zahtjev nakon nalaza vještaka i donošenja odluke VSRH Rev 457/25, a odredba članka 191. stavka 1. ZPP izrijeком propisuje slučajeve koji imaju značenje objektivne preinake tužbe, a to su: promjena istovjetnosti zahtjeva, povećanje postojećeg ili isticanje drugog zahtjeva uz postojeći. Kvantitativno povećanje tužbenog zahtjeva se događa u okolnostima kada se na temelju, u bitnom, iste činjenične osnove traži više nego što je bilo traženo tužbom, dakle ne traži se nešto drugo, već nešto više (za razliku od slučaja promjene istovjetnosti zahtjeva). Prema čl 190. st 2 ZPP (iznimno od odredbe stavka 1) tužitelj može preinačiti tužbu do zaključenja glavne rasprave, ako je bez svoje krivnje nije mogao preinačiti do zaključenja prethodnog postupka. Tužitelj nije mogao precizno kao fininancijski vještak izračunati iznose preplate temeljem dokumentacije kojom je raspolagao u vrijeme podnošenja tužbe. Stoga je sud kao iznimku dopustio konkretnu preinaku.

35. U odnosu na prijeporne činjenice; Vrhovni sud RH rješenjem poslovni broj Rev-1096/22 od 08. studenog 2022. godine izrazio pravni stav da se sklapanjem dodatka ugovoru kojim je izvršena konverzija sukladno odredbama ZIDZPK/15 ne gubi pravo na potraživanje preplaćenih iznosa temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu te korisnik kredita zadržava pravo potraživati eventualnu razliku preplaćenih iznosa temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu ako takva razlika postoji, s time da je ujedno Vrhovni sud RH već ranije odlukom poslovni broj Rev-2868/18 od 12. veljače 2019. godine utvrdio da potrošači s konvertiranim kreditima imaju pravo utvrđivati ništetnost iz osnovnog ugovora o kreditu. Dakle tužitelj konverzijom nije izgubio pravo na potraživanje na temelju nepoštenih, a time i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu. Naime sklapanjem sporazuma o konverziji nepoštene, a time i ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu nisu sukladno odredbi članka 326. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21 i 114/22 – u daljnjem tekstu ZOO-a) postale valjane, a ujedno niti odredbama ZIDZPK/15 nije propisano da bi ništetni osnovni ugovori, odnosno ništetne odredbe osnovnih ugovora o kreditu provedenom konverzijom konvalidirali, postali valjani.

36. Tužiteljica se u ovoj parnici poziva na presude Trgovačkog suda RH, Visokog trgovačkog suda RH i presudu Vrhovnog suda RH, a kojim presudama je utvrđeno nesavjesno postupanje banaka kroz ugovaranje rizičnih kredita u valuti CHF s promjenjivom kamatnom stopom koje je potvrđeno u kolektivnom sporu pokrenutom od strane Hrvatskog saveza udruga za zaštitu potrošača protiv više poslovnih banaka, (među kojima je i tuženik), pravomoćnom presudom i rješenjem Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-712913 od 13. lipnja 2014.g.

37. Iz iskaza tužiteljice proizlazi da je kod tuženika je uzimala stambeni kredit. Radilo se o stanu u Španskom koji je sagrađen od strane tvrtke Profectus d.o.o. koja je surađivala sa Splitskom bankom, kasnije OTP. Bila je bolja opcija uzeti kredit kod njih jer nije bilo nekakvog troška. Ističe da je tražila kredit u eurima, međutim u banci joj je rečeno da nema uvjete te su joj ponudili kredit u CHF kao akcijski proizvod u smislu povoljnijih kamata i automatski niže rate. Nije se dalje raspitivala već je bila zadovoljna da je riješila stambeno pitanje kao samohrani roditelj. Dobila je ugovor na čitanje prije potpisivanja, sve je izgledalo legitimno, bilo joj je važno da je rata financijski prihvatljiva u smislu da iznosi trećinu njene plaće. Nije postavljala nikakva pitanja, bilo joj je jasno što je promjenjiva kamatna stopa, ali joj nije bilo jasno da će rata rasti i do 80%. Kredit je otplaćivala trajnim nalogom, bilo joj je jasno da plaća iznos koji odgovara iznosu u CHF. Prihvatila je konverziju jer nije više mogla plaćati tu ratu, dobila je

izračun koji je prihvatila jer je glavnica u eurima bila manja. U međuvremenu je kredit zatvorila, na način da je prodala stan koji je kupljen kreditom.

38. Iskaz tužiteljice je životan i logičan, i sud ga prihvaća u cijelosti, a iz istog u bitnom proizlazi da je tužiteljica nije mogla dobiti kredit u EUR jer je rata bila previsoka, pa je na sugestiju tuženika prihvatila kredit u CHF zbog niže kamate i rate, da je znala što je promjenjiva kamata i da tečaj može rasti, ali ne duplo od ugovorene. Postupanje tuženika bilo je suprotno načelu savjesnosti i poštenja jer je tuženik kao financijska institucija i jača ugovorna strana bio dužan upozoriti tužiteljicu na mogući rast tečaja, te upozoriti ju kako HNB ne kontrolira rast tečaja CHF. Time je došlo do značajne neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužiteljice.

39. Tužbenim zahtjevom tužiteljica nije tražila utvrđenje ništetnosti, ali ga sud u ovom postupku smatra prethodnim pitanjem. Naime sklapanjem sporazuma o konverziji nepoštene, a time i nišetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu nisu sukladno odredbi članka 326. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21 i 114/22 – u daljnjem tekstu ZOO-a) postale valjane, a ujedno niti odredbama ZIDZPK/15 nije propisano da bi nišetni osnovni ugovori, odnosno nišetne odredbe osnovnih ugovora o kreditu provedenom konverzijom konvalidirali, postali valjani.

40. U odnosu na visinu zahtjeva, tuženik prigovara nalazu i mišljenju vještaka te navodi da su u početnom otplatnom planu anuiteti su za cijelo razdoblje iznosili 721,19 CHF, a vještak je za anuitete koji su dospjeli od 10.01.2014 kada je kamatna stopa smanjena na 3,23 % pa do kraja obračuna mijenjao iznose anuiteta u početnom otplatnom planu. Do 10.12.2013 u početnom otplatnom planu vještak navodi ispravne iznose anuiteta od 721,19 CHF, dok 10.01.2014 pogrešno naznačuje anuitet u iznosu od 702,04 CHF. Nadalje, od anuiteta koji je dospio 10.02.2014 pa do kraja obračuna tj. do anuiteta koji je dospio 11.01.2016 vještak pogrešno navodi iznos anuiteta od 676,47 CHF zbog čega prema nalazu vještaka proizlazi da negativne razlike po osnovi kamatne stope ne postoje, iako postoje, na koje prigovore se vještak pisano očitovao u podn. od 11.12.23.

41. Vještak u svom pisanom očitovanju na prigovore tuženika navodi da je postupao u okviru zadatka suda iz kojeg je razvidno da se traži izračun uzimajući u obzir početni otplatni plan u kojem se od početka otplate do dana 1.1.2014. primjenjuje početno ugovorena kamatna stopa, a od 1.1.2014.g. do dana konverzije zakonski određena kamatna stopa 3,23%. Nalaz i mišljenje vještaka su napravljeni u skladu sa zadatkom suda, te vještak ostaje pri svom nalazu i mišljenju u potpunosti.

42. Odredbe Glave IV.a Zakona o potrošačkom kreditiranju ZPK (NN 102/15), reguliraju ugovorni odnos koji je između potrošača i vjerovnika (banke) nastao na temelju **ugovora** o kreditu. Navedeno jasno proizlazi odredbe članka 19.a ZPK kao i ostalih odredaba Glave IV.a ZPK. S druge strane, obveza restitucije nije obveza koja ima svoju pravnu osnovu u pravnom poslu odnosno **ugovoru** (članak 247. u vezi s člankom 20. stavkom 1. ZOO), već u izvanugovornom obveznom odnosu stjecanja bez osnove (članak 1111., članak 323. stavak 1. i članak 20. stavak 1. ZOO u vezi s člankom 81. stavkom 1. i člankom 87. stavkom 1. ZZP/03). Dakle, ZPK regulira u potpunosti drugačiji obvezni odnos odnosno ugovorni obvezni odnos koji je nastao sklapanjem **ugovora** o kreditu, dok tužitelj tužbeni zahtjev temelji na postojanju izvanugovornog obveznog odnosa stjecanja bez osnove koji nastao kao posljedica nepoštenosti i nišetnosti u potrošačkom **ugovoru**. Ugovornim odredbama, u ovom slučaju ugovornim odredbama Sporazuma o **konverziji/ Dodatka ugovora** o kreditu od

25. siječnja 2016., ne može se osnažiti nešto što je od početka ništetno (ništavo) i nema pravni učinak.

43. Provedenom konverzijom 2016., u skladu sa ZPK-a koju je tužiteljica prihvatila, neutralizirani su štetni učinci problematičnih (nepoštenih / ništetnih) odredbi iz Ugovora o kreditu od 10.05.2007., to je na temelju suglasne volje sudionika u obveznom odnosu, u smislu odredbe čl. 160. st. 1. ZOO-a u vezi s čl. 3. st. 2. ZZP/22 prestala obveza tuženika kao kreditora (trgovca) prema tužitelju kao potrošaču i korisnici kredita na postupanje prema ništetnim (nepoštenim) ugovornim odredbama o načinu promjene ugovorene stope redovne kamate iz konvertiranog (izvornog) kredita uz valutnu klauzulu CHF i njihovim posljedicama (podudarno sa shvaćanjem iskaznim u odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev- 637/2019-2 od 15. studenoga 2022.), kojom suglasnom voljom ugovornih strana je u biti isključeno pravo tužitelja na povrat više plaćenih iznosa po osnovi ništetne odredbe o načinu promjene stope redovne (ugovorene) kamate i valute CHF iz kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR, a što zakonom nije zabranjeno.

44. Stoga, s obzirom na jasno izraženu suglasnost volja ugovornih strana izraženu tužiteljevim prihvatom izračuna konverzije učinjenog u skladu s odredbama čl. 19.a-19.e. ZPK zaključen Dodatak 2. tom ugovoru 25.01.2016.. sa suglasno utvrđenom preostalom obvezom otplate kredita, tužitelj ne može s uspjehom tvrditi da je prilikom konverzije pogrešno utvrđena nedospjela glavnica, jer je to u suprotnosti s zakonskim odredbama o nastanku obveze suglasnošću volja ugovornih strana iz čl. 20. i čl. 247. ZOO te o učincima obveze s dužnošću njezina ispunjenja iz čl. 9. i 65. st. 1. ZOO.

45. Za tuženika kao kreditora je sadržaj odredbi Dodatka 2. ugovora određen ZID ZPK i za njega predstavlja ius cogens kojeg je unaprijed odredio zakonodavac dok je tužitelju kao potrošaču prepuštena odluka o tome hoće li ili ne prihvatiti ponudu s izračunom konverzije. Obzirom da je tuženik izvršio izračun konverzije na temelju kogentnih odredbi čl. 19.c ZPK kojeg je tužitelj prihvatio te je postignut sporazum o korištenju utvrđenih preplata, ne može s uspjehom osporavati restitucijski učinak Dodatka ugovoru o kreditu od 25.01.2016.

46. Polazeći od nastanka obveze suglasnošću volja ugovornih strana iz čl. 20. i čl. 247. ZOO te od učinka obveze s dužnošću njezina ispunjenja iz čl. 9. i 65. st. 1. ZOO, primjena sporazumno ugovorenih odredbi iz Dodatka 2 ugovora kreditu obuhvaća cijelo razdoblje kredita konverzijom u valutu euro s obzirom da učinak aneksa ugovora o kreditu s konverzijom i izračunom preplate, tužitelj je uz izvršeno uračunavanje pretplate u obvezi plaćati anuitete kredita prema otplatnom planu s valutnom klauzulom u eurima i ugovorenom kamatnom stopom kao u Dodatku 2 Ugovora o kreditu. Stoga u okolnostima pravilno izvršenog obračuna konverzije sukladno čl. 19.b i 19.c ZPK i po zaključenju sporazuma stranaka s obvezom tužitelja iz Dodatka ugovoru o kreditu referentna točka izračuna više ne može i početni tečaj CHF i početo ugovorena kamatna stopa jer su ništetne odredbe o valutnoj klauzuli i promjenjivoj kamatnoj stopi zamijenjene odredbama navedenog Dodatka 2. od 25.01.2016.

47. Dakle, odgovarajućom primjenom čl. 19.b i čl. 19.c st. 1. toč. 1 i 2 ZPK početni tečaj CHF i početna kamatna stopa iz osnovnog Ugovora o kreditu od 17. listopada 2005. zamijenjeni su odredbama Dodataka tom ugovoru s valutnom klauzulom u euru i pripadajućom kamatnom stopom, dakle nema razdoblja u kojem valutna klauzula i kamatna stopa nije ugovorena što ne ostavlja mjesta za navedenu razliku u odnosu na početni tečaj i kamatnu stopu. Stoga pretpostavke za prihvaćanje dijela tužbenog

zahtjeva za isplatu više plaćene razlike anuteta s osnove promjena kamatne stope i povišenja tečaja CHF (čl. 1111. ZOO) nisu ostvarene.

48. Vrhovni je sud Republike Hrvatske u odluci br. Gos-1/2019-36 od 4. ožujka 2020. zaključio da sporazum o konverziji sklopljen sukladno odredbama ZPK predstavlja novu pravnu osnovu koja svoje izvorište ima u prisilnom propisu ocijenjenom suglasnim s Ustavom Republike Hrvatske. U predmetnom se slučaju ne može primijeniti pravilo općeg obveznog prava o tome da je obnova (novacija) bez učinka ako je prijašnja obveza ništetna ili ugašena jer se opća pravila o ništetnosti sadržana u ZOO, slijedom načela *lex specialis derogat legi generali*, ne protežu na sporazum o konverziji odnosno na Dodatak ugovoru o kreditu zaključen temeljem odredbi posebnog ZPK.

49. Ujedno je vezano za naknadno pravomoćno utvrđenje ništetnosti odredbi o valutnoj klauzuli u CHF u postupku za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača nakon što je zaključen Dodatak ugovoru o kreditu otklonjena primjena općih pravila o nevaljanosti ugovora zbog nedopuštenosti pobude, jer je pobuda kod naplatnih ugovora nedopuštena ako je zabranjena ili nemoralna jednoj ugovornoj strani i drugi ugovaratelj to zna ili mora znati, što kod konverzije kredita nije slučaj jer je ZPK naložio kreditorima odnosno bankama ponuditi izračun konverzije dok su korisnici kredita kao potrošači imali dispoziciju u ostavljenom roku prihvatiti konverziju u kredite vezane uz euro ili zadržati važeće stare kredite vezane uz CHF.

50. Oni iznosi koje je tužitelj u anuitetima otplatio, a koji prema obračunu konverzije iz čl. 19.c. ZPK predstavljaju pretplatu, vraćeni su u imovinu tužitelja tako da se njima podmiruju tužiteljeve obveze po novom, suglasno prihvaćenom otplatnom planu. Kao što je odgovoreno na postavljeno materijalnopravno pitanje važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnost svih u njegovoj primjeni u presudi Vrhovnog suda Republike Hrvatske br. Rev-637/2019-2 od 15. studenog 2022.

51. Tužiteljica koja je kao korisnik kredita (potrošač) prihvatila konverziju na temelju ZID ZPK zaključenjem Dodatka 2 Ugovoru o kreditu s tuženim kao kreditorom (trgovcem), nema pravo na povrat više plaćenih iznosa po osnovi ništetne odredbe o načinu promjene kamatne stope ugovorne (redovne) kamate iz kredita denominiranog u kunama u CHF odnosno kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF zato što izračun konverzije kredita iz čl. 19.c ZID ZPK/15 st. 1. uključuje i te uplate.

52. Slijedom navedenog Dodatka 2. ugovoru zaključenog pristankom tužiteljice na ponudu konverzije i u skladu s pravnim shvaćanjem iznesenim u presudi Vrhovnog suda Republike Hrvatske br. Rev-637/2019-2 od 15. studenog 2022., tužitelj i tuženik su konverzijom kredita za razdoblje od zaključenja ugovora na dalje ugovorili novu osnovu stjecanja u vidu nove valutne klauzule i kamatne stope. Pravo na restituciju odnosno na vraćanje stečenog bez osnove ovisi o tome ima li osnove za stjecanje ili nema. Budući da su iznosi koje je tužitelj platio na temelju ništetnih ugovornih odredbi iskorišteni u novom otplatnom planu za namirenje postojećih i budućih obroka koji su utvrđeni Dodatkom 2. ugovoru o kreditu od 25.01.2016., radi se o tome da su ti više plaćeni iznosi sukladno odredbi čl. 323. st. 1. ZOO vraćeni tužitelju da bi ih on potom očitovanjem svoje volje iskoristio za podmirenje obveza iz novog otplatnog plana kao u navedenom Dodatku 2 ugovoru o kreditu.

53. Nadalje valja reći kako iznos preplate nije posljedica restitucije i vraćanja onog što je dano u ispunjenju odredbi ugovora za koje se utvrdilo da su nepoštene. Naime,

po logici stvari kada se kredit u jednoj valuti (CHF) preračunava u kredit u drugog valuti (EUR) na točno određeni dan (30. rujan 2015.), logično je da će zbog drugačije visine stope i drugačijeg tečaja za pojedine valute nastati određena novčana razlika koja može biti pozitivna (članak 19.c stavak 1. točka 5. ZPK), ali u određenim, rjeđim slučajevima (primjerice, ako potrošač kredit nije uredno otplaćivao), i negativna (članak 19.c stavak 1. točka 6. ZPK). Stoga je logično da zakonodavac, osim same metode izračuna, propiše na koji će se način ta razlika, ako je pozitivna (preplata) vrednovati potrošaču u budućem (konvertiranom) ugovornom odnosu, odnosno na koji način će se razlika, ako je negativna (manjak), namiriti vjerovniku. U odnosu na preplatu zakonodavac je u odredbi članka 19.c stavka 1. toč. 5. ZPK propisao uvjete pod kojima se preplata koristiti za namirenje budućih obroka odnosno anuiteta (članak 19.c stavak 1. toč. 5. alineja 1. ZPK), a pod kojima uvjetima se ista vraća potrošaču (članak 19.c stavak 1. toč. 5. alineja 2. ZPK). U odnosu na manjak (članak 19.c stavak 1. točka 6. ZPK) zakonodavac je propisao da isti potrošač mora namiriti prema sporazumu vjerovnika i potrošača.

54. Dakle, postojanje preplate i manjka nije posljedica restitucije uzrokovane nepoštenim odredbama u potrošačkom **ugovoru**, već je postojanje istih, posljedica matematičkog izračuna, odnosno preračunavanja (**konverzije**) kredita iz jedne valute u drugu na točno određeni dan (30. rujna 2015.) u sklopu kojeg zbog različitih parametara izračuna (tečaja, kamatne stope, urednosti ispunjavanja kreditnih obveza) nužno mora doći do postojanja određene novčane razlike (preplate ili manjka). Međutim, iako je postojanje preplate posljedica **konverzije**, a ne restitucije, to ne znači da iznos preplate koji je utvrđen u postupku **konverzije** sud prilikom odlučivanja o restitucijskom zahtjevu zbog nepoštenosti odredbi osnovnog **ugovora** o kreditu treba zanemariti. Naime, novčani iznos preplate ne može se dva puta vrednovati potrošaču - prvi puta kroz potpuno neposredno vraćanje preplate ili manje buduće anuitete konvertiranog **ugovora** o kreditu (članak 19.c stavak 1. točka 5. ZPK) te - drugi puta kroz restituciju - u slučaju postojanja nepoštenih odredbi **ugovora** o kreditu (članak 323. stavak 1. ZOO u vezi s člankom 87. stavkom 1. ZZP), jer bi takvim postupanjem potrošač dva puta stekao isti novčani iznos (u tom smislu i odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-1096/2022- 2 od 8. studenog 2022., točka 23.).

55. Sklapanjem sporazuma o konverziji, na koju ponudu tuženika je tužitelj svojevrijedno pristao nastala nova pravna osnova temeljem koje su preplaćeni anuiteti iskorišteni za namirenje anuiteta **konvertiranih** u euro, primjenom Dodatka od 25.01.2016. U okolnostima predmetnog slučaja, a polazeći od sadržaja ugovora o konverziji iz Dodatka 2 kao valjane osnove stjecanja, otklonjena je primjena odredbe čl. 1111. ZOO a time otpada i tvrdnja o osnovanosti zahtjeva koji se odnosi na **preplatu utvrđenu u konverziji** s obzirom na to da je tužiteljevim pristankom na tužnikovu ponudu zaključen Dodatak 2 dana 25.01.2016. kojom je ta preplata priznata i uračunata.

56. Slijedom izloženog, taj dio tužbenog zahtjeva je u suprotnosti s zakonskim odredbama o nastanku obveze suglasnošću volja ugovornih strana iz čl. 20. i čl. 247. ZOO te o učincima obveze s dužnošću njezina ispunjenja iz čl. 9. i 65. st. 1. ZOO .

57. Posljedično se ne radi o tome da bi banka bez osnove stekla nešto više od ugovorenog pa tako ni razliku između onog što je primila po ništetnim odredbama o valutnoj klauzuli u **CHF** iz ugovora o kreditu od 24.05.2007., jer te razlike nema s obzirom da je razdoblje primjene ništetnih odredbi zamijenjeno sporazumno ugovorenim odredbama Dodatka 2 ugovoru od 25.01.2016. Stoga pretpostavke za prihvaćanje tužbenog zahtjeva za isplatu razlike preostale glavnice po konverziji (čl. 1111. ZOO) nisu ostvarene.

58. Obzirom da učinak aneksa ugovora o kreditu s konverzijom i izračunom preplate obuhvaća razdoblje od zaključenja ugovora o kreditu na dalje, tužitelj je uz izvršeno uračunavanje pretplate u obvezi plaćati anuitete kredita prema otplatnom planu s valutnom klauzulom u eurima i ugovorenom kamatnom stopom kao u Dodatku 2 ugovoru o kreditu od 25.01.2016., stoga u okolnostima pravilno izvršenog obračuna konverzije sukladno čl. 19.b i 19.c ZPK i po zaključenju sporazuma stranaka s obvezom tužitelja iz aneksa ugovoru o kreditu referentna točka izračuna više ne može biti početni tečaj CHF jer su ništetne odredbe o valutnoj klauzuli u CHF zamijenjene odredbama navedenog sporazumno sklopljenog Dodatka.

59. U tom smislu na ovaj slučaj nije primjenjivo pravno shvaćanje iz odluke Suda Europske Unije br. C-118/17 u predmetu LN protiv Erste Bank Hungary od 14. ožujka 2019. o tome da ništetnost određenih ugovornih odredbi i njihova zamjena novim odredbama kako bi se održao predmetni ugovor ne može proizvesti učinak smanjenja zajamčene zaštite potrošača. Za razliku od tog slučaja, u ovom se predmetu ne radi o tome da je zakonodavac zakonom koji se retrogradno primjenjuje izmijenio ugovor privatnog prava. Navedeno se shvaćanje iz odluke br. C-118/17 tiče održanja ugovora izravnom zakonskom intervencijom u ugovorni odnos stranaka putem zakona za razliku od predmetnog slučaja utemeljenog na načeluslobode uređivanja obveznih odnosa iz čl. 2. ZOO.

60. U Dodatku ugovora o kreditu broj 2. od 25.01.2016. ne nalaze se razlozi povrede načela savjesnosti i poštenja na štetu potrošača. Ponudu s izračunom konverzije je tuženik predložio sukladno odredbama ZID ZPK, u odnosu na koji zakon Ustavni sud Republike Hrvatske rješenjem br. U-I-3685/2015 i dr. od 4. travnja 2017. nije prihvatio prijedlog više predlagatelja za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom, ocijenivši taj Zakon usklađenim s Ustavom Republike Hrvatske.

61. Prihvatom ponude za konverziju tužiteljica je pristala da se više plaćene razlike anuiteta (po obje osnove; kamata i valuta) uračunaju u novu glavnicu utvrđenu Dodatkom 2 ugovora, ali time se nije odrekla prava potraživati zateznu kamatu na tako preplaćene anuitete.

62. VSRH u odluci Rev 457/25 zauzima stav da potrošači u ovakvim vrstama sporova s bankama imaju pravo na zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu za razdoblje od dana sklapanja temeljnog ugovora kreditu pa do utvrđenog dana prestanka obveze izvršene konverzijom kredita (30. rujna 2015.) i to u punom iznosu bez oduzimanja od preplate utvrđene u konverziji.

63. Stoga je sud usvojio dio zahjete u iznosu od 7.861,53 € za koji je vještak izračunao da predstavlja zatezne kamate na razlike u anuitetima s osnove promjene kamatne stope i primjene valutne klauzule u CHF do dana konverzije. Na taj iznos dalje teče zatezna kamata od provedene konverzije nadalje do isplate kako je precizirano u toč I izreke.

64. Prigovor radi prebijanja (sudski prijeboj do kojeg dolazi u parnici odlukom suda) u postupovnopравnom smislu ne postoji ako ga tuženik na nesumnjiv način ne istakne te ako određeno ne navede koju tražbinu stavlja u prijeboj, s tim da tražbina koju je tuženik istaknuo takvim prigovorom mora biti kvantitativno određena. Tuženik je u podnesku od 17.10.23. predložio da sud stavi u prijeboj iznos od 36.475,37 kn time da nije jasno na što se isti odnosi, budući se nezavisno od tog iznosa ističu tzv „negativne

razlike“ u iznosu od 6.866,50 kn i 41,61 kn. Međutim, u odnosu na manjak (članak 19.c stavak 1. točka 6. ZPK) zakonodavac je propisao da isti potrošač mora namiriti prema sporazumu vjerovnika i potrošača, pa kada bi postojao „manjak“ na strani tuženika, tada bi isti bio iskazan u sporazumu ili Dodatku 2 Ugovoru.

65. Jednako je tako i u odnosu na građanskopravni **prijeboj**, ali uz razlike koje proizlaze iz pravne prirode ovih instituta i odredbi čl. 333. st. 3. ZPP-a, kao i onih prekluzivne naravi iz čl. 288.a st. 6. ZPP-a.

66. U odnosu na odluku o troškovima postupka potrebno je odlučiti da svaka stranka snosi svoj parnični trošak. Naime, kako je predmet spora zaštita tužitelja kao potrošača i slabije ugovorne strane protiv tuženika kao jače strane u njihovim međusobnim odnosima, da je tužiteljev djelomični uspjeh u parnici (čak dosta manji jer je uspio sa utvrđenjem ništetnosti pojedinih odredbi ugovora) posljedica neustaljene sudske prakse pa je u skladu sa odredbom o troškovima i principima na kojima se temelje, svrsishodno, racionalno i pravedno u okolnostima konkretnog slučaja odstupiti od odredbe čl. 154. st. 5. ZPP-a i odlučiti da svaka stranka snosi svoje troškove. Tužitelj nije mogao predvidjeti svoje izgleda za uspjeh zbog neustaljene sudske prakse pa nije mogao biti svjestan da zahtjev nema razumne izgleda za uspjeh zbog čega je, što je i sukladno praksi Europskog suda za ljudska prava, utvrđeno kako postoje razlozi koji opravdavaju odstupanje od primjene odredbe čl. 154. st. 2. ZPP jer tužbeni zahtjev tužitelja nije bio lišen bilo kakvog sadržaja ili očigledno nerazuman. Svako drugačije tumačenje pravila o troškovima u okolnostima kao što su predmetne bilo bi suprotno ustavnom i konvencijskom pravu na pošteno suđenje, odnosno u dosegu ograničavanja prava potrošača da štiti svoja prava pred sudom.

U Zagrebu, dana 30.rujna 2026. godine

Sutkinja
Ana Ćurković Dražić

Žalba nadležnom županijskom sudu. Žalba se podnosi putem ovog suda u 3 istovjetna primjerka, u roku od 15 dana od objave ove presude. Ako stranka nije pristupila na ročište za objavu presude, a uredno je obaviještena o tom ročištu, smatrat će se da joj je dostava presude obavljena onoga dana kada je održano ročište na kojem je ova presuda objavljena. Stranci koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem je presuda objavljena, rok za žalbu od 15 dana teče od dana dostave prijepisa ove presude.

DNA:

- pun. stranaka

Broj zapisa: **9-3088d-e2b00**

Kontrolni broj: **02945-0bd01-34446**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski građanski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.